

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány obcí a krajů

Ročník: 2004

Číslo: 1

V Praze dne 30. ledna 2004

<http://www.denik.obce.cz>

OBSAH:

	strana
<u>1. Kulturní fond obyvatel ústavů sociální péče</u>	
čj.: 2003/55781-22 ref. ing. Koutský, Ministerstvo práce a sociálních věcí ing. R. Kotrba, Ministerstvo financí	2
<u>2. Účetnictví územních samosprávných celků, příspěvkových organizací, státních fondů a organizačních složek státu v účetním období 2004</u>	
Jaroslava Svobodová, Ing. Zdeněk Šafránek	2
<u>3. Závodní stravování</u>	
čj.: 284/108 173/2003 – ref. ing. A. Libnarová	4
<u>4. Odpis a prominutí pohledávky příspěvkové organizace zřízené krajem</u>	
čj.: 124/97 373/2003 – ref. ing. H. Šlajsová	4
<u>5. Stanovisko Ministerstva financí – převody pozemků státu</u>	
čj.: 221/96 293/2003 – ref. JUDr. A. Drdová	7
<u>6. Rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení u příspěvkových organizací.</u>	
Ing. Zdeněk Šafránek, Jaroslava Svobodová	12

7. Metodika financování obcí pro rok 2004

ref. J. Pejchalová, ing. J. Strnadová, ing. R. Kotrba .....

20

1. Kulturní fond obyvatel ústavů sociální péče

čj.: 2003/55781-22 - ref. ing. Koutský, Ministerstvo práce a sociálních věcí
ing. R. Kotrba, Ministerstvo financí

Podle § 87 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů se jednotlivých ústavech zřizuje kulturní fond. Ve většině ústavů má tento fond své opodstatnění a je využíván.

Podle ustanovení § 29 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů má příspěvková organizace obce nebo kraje taxativně stanoveno, které fondy zřizuje. Pokud kulturní fond nebude fondem obce nebo kraje, je jeho další existence možná pouze za předpokladu, že peněžní operace budou prováděny na účtě cizích prostředků příspěvkové organizace. V takovém případě se účtuje na účtě 245 – Ostatní běžné účty proti účtu 918 – Ostatní finanční fondy.

---

2. Účetnictví územních samosprávných celků, příspěvkových organizací, státních fondů a organizačních složek státu v účetním období 2004

Jaroslava Svobodová, Ing. Zdeněk Šafránek

Dnem 1. 1. 2004 vstoupil v platnost zákon č. 437/2003, kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů stanoví rozsah a způsob vedení účetnictví včetně požadavků na jeho průkaznost. V návaznosti na uvedenou novelu zákona o účetnictví (zákon č. 437/2003 Sb., který byl zveřejněn v částce 145 ze dne 16. prosince 2003 Sbírky zákonů) se novelizovala i ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

Vyhláška č. 477/2003 Sb., kterou se mění vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu byla vypracována, tak jak bylo již výše uvedeno, v návaznosti na novelu zákona o účetnictví. Vyhláškou č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů se naplňuje zmocnění v § 37b odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění novely, a to pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

Vyhláškou č. 477/2003 Sb., (zveřejněna v částce 158 ze dne 31. prosince 2003 Sbírky zákonů) se mění tedy mění vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a

organizačními složkami státu byly provedeny změny, které se zejména týkají níže uvedených ustanovení:

- v nichž se stanoví předmět úpravy,
- jimiž se vymezují některé položky účetní závěrky (zejména rozvahy),
- vymezující účetní metody a způsob jejich použití,
- přechodná a závěrečná.

Změna ustanovení vymezujícího předmět úpravy vychází z návrhu na rozšíření a zpřesnění zmocnění v § 4 novely zákona č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, z něhož vyplývá rozsah a struktura prováděcích právních předpisů. Tato změna se promítá i do odkazů v dalších ustanoveních prováděcího právního předpisu.

Úpravou byly dále provedeny tyto změny:

1. Účetní jednotky podle novelizovaných ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., účetnictví (viz zákon č. 437/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) vedou účetnictví v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu včetně sestavení účetní závěrky v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Účetnictví v plném rozsahu nebo účetnictví ve zjednodušeném rozsahu vedou účetní jednotky vždy pomocí podvojným zápisů.
2. Při sestavení účetní závěrky při vedení účetnictví v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu účetní jednotky sestavují rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky vždy v rozsahu stanoveném přílohami 1 až 3 vyhlášky.
3. Účetní jednotky, které vedou účetnictví v zjednodušeném rozsahu neoceňují majetek a závazky reálnou hodnotou podle § 27 zákona o účetnictví a nepoužijí ustanovení § 30 až 32 a § 39 v rozsahu v jakém upravují oceňování majetku a závazků reálnou hodnotou.

Novela prováděcího právního předpisu dále provádí změny zpřesňující, doplňující nebo formální povahy. Účinnost vyhlášky č. 477/2003 Sb., kterou se novelizuje vyhláška č. 505/2002 Sb., byla stanovena dnem 1. 1. 2004.

V návaznosti na § 36 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů Ministerstvo financí vydalo České účetní standardy pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu. Účinnost Českých účetních standardů byla stanovena dnem 1. 1. 2004. České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů číslo 501 až 522 byly zveřejněny ve Finančním zpravodaji č. 11-12/2003.

Územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu budou **při vedení účetnictví od 1. 1. 2004 postupovat podle:**

1. Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
2. Vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními

- samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů (vyhlášky č. 477/2003 Sb.),
3. Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „České účetní standardy pro ÚSC, PO, SF a OSS“) č. 501 až č. 522.

Závěrem je nutné zdůraznit, že **platnost Opatření MF**, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace čj.: 283/76 104/2000, ve znění čj.: 283/54 991/2001 a čj.: 283/77 227/2001, v rozsahu platném pro účetní období 2003 **skončila dnem 31. 12. 2003.**

3. Závodní stravování

čj.: 284/108 173/2003 – ref. ing. A. Libnarová

Závodní stravování zaměstnanců příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je územní samosprávný celek, upravuje nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování.

Příspěvková organizace, která provozuje závodní stravování, je vlastním zařízením závodního stravování pouze pro vlastní zaměstnance. Pokud poskytuje závodní stravování zaměstnancům jiné příspěvkové organizace, poskytuje jim toto stravování za dohodnutou cenu jídla, která zahrnuje celkové náklady na pořízení jídla.

Příspěvkové organizace, které nemají vlastní zařízení závodního stravování, uzavírají k zajištění závodního stravování smlouvu o zajištění závodního stravování pro své zaměstnance s organizací, která provozuje zařízení závodního stravování. Přitom hradí ze svých rozpočtových nákladů celkovou dohodnutou cenu jídla a zaměstnancům poskytují jídlo za cenu stanovenou podle koeficientu, kterou upravuje Výklad č. 50 k uplatňování nových cenových předpisů v závodním stravování, otištěný ve Finančním zpravodaji č. 12/1990.

4. Odpis a prominutí pohledávky příspěvkové organizace zřízené krajem

čj.: 124/97 373/2003 – ref. ing. H. Šlajsová

Na pohledávku příspěvkové organizace zřízené krajem je třeba pohlížet jako na majetkové právo. Pohledávka je právo vznikající jednomu účastníku (věřiteli) požadovat určité plnění na druhém účastníku (dlužníkovi), a to z určitého závazkového vztahu. S ohledem na uvedené je třeba stanovit, zda se v daném případě jedná o pohledávku, o které může ve své pravomoci rozhodnout příspěvková organizace jako právnická osoba (§ 23 odst.

1 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů), či zda jde o pohledávku kraje.

Z tohoto pohledu lze dotaz rozčlenit do 4 bodů:

- 1) pohledávka vzniklá dříve – organizace přešla podle zákona č. 157/2000 Sb.
- 2) pohledávka vzniklá dříve – organizace přešla podle zákona č. 290/2002 Sb.
- 3) pohledávka vzniklá z hlavní činnosti organizace po 1. 1. 2003
- 4) pohledávka vzniklá na vlastním majetku příspěvkové organizace.

Jestliže se jedná o **pohledávku vzniklou dříve**, je třeba vědět, zda příspěvková organizace, z jejíž činnosti pohledávka vznikla, přešla na kraj podle zákona č. 157/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, či podle zákona č. 290/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

1) Podle § 2 odst. 1 zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, ve znění pozdějších předpisů, se dnem nabytí účinnosti rozhodnutí vydaného podle § 1 stávají státní příspěvkové organizace uvedené v § 1 odst. 1 příspěvkovými organizacemi kraje a tímto dnem na ně přecházejí veškerá práva a závazky státních příspěvkových organizací uvedených v § 1 odst. 1. To znamená, že na předmětné příspěvkové organizace kraje přešla veškerá práva České republiky, s nimiž byly dotčené státní příspěvkové organizace do té doby příslušné hospodařit, tj. i pohledávky České republiky, s nimiž byly tyto státní příspěvkové organizace do té doby příslušné hospodařit.

Rozhodnutí podle § 1 citovaného zákona muselo být podle § 1 odst. 4 citovaného zákona vydáno ve lhůtě 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2001). Týmž dnem nabyl také účinnosti zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. S ohledem na úpravu obsaženou v tomto zákoně, která již mimo jiné nerozlišuje pohledávky státu a pohledávky státních organizací a všechny pohledávky jsou jednotně pohledávkami státu, a na dobu vydání uvedeného rozhodnutí a tím i na den nabytí účinnosti, zastává Ministerstvo financí názor, že na dotčené příspěvkové organizace kraje přešly veškeré pohledávky České republiky, s nimiž byly do té doby státní příspěvkové organizace příslušné hospodařit.

Předmětné příspěvkové organizace kraje tedy mohou rozhodovat o dispozicích se všemi pohledávkami, které na ně přešly podle zákona č. 157/2000 Sb.

2) Podle § 1 odst. 3 zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, přešla na jednotlivé kraje dnem 1. ledna 2003 veškerá práva a jiné majetkové hodnoty státu, se kterými byly k rozhodnému dni příslušné hospodařit státní příspěvkové organizace uvedené v odstavci 1, pokud tento zákon nestanovil jinak. To znamená, že pohledávky státu, se kterými byly k rozhodnému dni příslušné hospodařit státní příspěvkové organizace uvedené v odstavci 1 zákona č. 290/2002 Sb. a které přešly na kraje ve smyslu cit. ustanovení, se staly dnem 1. ledna 2003 pohledávkami (příslušných) krajů a kraje počínaje tímto dnem jsou s nimi příslušné hospodařit, a tedy i nakládat.

V tomto případě rozhoduje o dispozicích s pohledávkami příspěvkové organizace kraj, respektive příslušný orgán kraje. O vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 200 tis. Kč rozhoduje zastupitelstvo kraje (§ 36 písm. e) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů), o vzdání se práva a prominutí pohledávky nižší než 200 000 Kč rozhoduje rada kraje (§ 59 odst. 2 písm. b) zákona o obcích).

3) Pokud by se jednalo o pohledávky vzniklé z hlavní činnosti příspěvkové organizace v době od 1. 1. 2003, není rozhodování o dispozicích s nimi v příslušných právních předpisech upraveno. Ministerstvo financí zastává názor, že o dispozicích s těmito pohledávkami rozhoduje opět příslušný orgán kraje, viz výše uvedené. Zákon o krajích je však resortním předpisem Ministerstva vnitra a Ministerstvu financí nepřísluší podávat k němu metodický výklad.

Podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zřizuje územní samosprávný celek pro zabezpečení činností ve své působnosti (mimo jiné) příspěvkové organizace. Podle ustanovení § 27 odst. 2 písm. e) předá územní samosprávný celek své příspěvkové organizaci svůj majetek do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití. Současně ve zřizovací listině podle § 27 odst. 2 písm. f) vymezí majetková práva, která organizaci umožní, aby svěřený majetek, včetně majetku získaného její vlastní činností, spravovala pro hlavní účel, k němuž byla zřízena.

K řešení předmětné problematiky by tedy měly být především využity zřizovací listiny příslušných organizací, které mají, jak je výše uvedeno, obsahovat i vymezení majetkových práv.

4) Rovněž problematika vlastnictví a nabytí majetku příspěvkovými organizacemi zřízenými územními samosprávnými celky není zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, úplně a zcela jednoznačně upravena. Ministerstvo financí v této věci zastává názor, že **příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky mohou být a jsou vlastníky majetku**. Pro tento názor svědčí především skutečnost, že takový způsob nabytí vlastnictví zákon č. 250/2000 Sb. neomezuje.

Příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem mohou být vlastníky majetku získaného:

1. darem
2. děděním
3. na základě zákona (např. § 2 zákona č. 157/2000 Sb., viz výše uvedené)
4. na základě smluvních vztahů (např. z tržeb od zdravotních pojišťoven)
5. vlastní činností z vlastních zdrojů (např. z doplňkové činnosti).

V případě, že by se jednalo o pohledávku vzniklou na majetku, který je vlastnictvím příspěvkové organizace, rozhodovala by o prominutí pohledávky sama organizace, respektive její statutární zástupce, či osoba k tomu zmocněná vnitřním předpisem.

O vzdání se práva a prominutí pohledávky lze samozřejmě rozhodnout pouze za předpokladu, že byly využity všechny zákonné prostředky upravující vymáhání pohledávky.

Upozorňujeme však na to, že v případě prominutí závazku vzniká u dlužníka zdanitelný příjem.

Z hlediska účetního platí, že **do 31. 12. 2003** vyplýval postup účtování odpisu pohledávky z ustanovení účtové třídy 5, Čl. II, bodu 5. 3, Opatření Ministerstva financí, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace č. j. 283/76 104 2000, ve znění opatření č. j. 283/54 991/2001 a č. j. 283/77 227/2001, v rozsahu platném pro účetní období 2003.

Od 1. 1. 2004 vyplývá postup účtování z bodu 3.6.2. a 3.6.3. Českého účetního standardu pro účetní jednotky, které při vedení účetnictví postupují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 477/2003 Sb., číslo 519 Náklady organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací.

Vydání českých účetních standardů bylo, v souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, oznámeno ve Finančním zpravodaji Ministerstva financí č. 11-12/2003, kde je uveden plný text těchto standardů.

---

5. Stanovisko Ministerstva financí – převody pozemků státu
č.j.: 221/96 293/2003 – ref. JUDr. A. Drdová

Stanovisko k postupu Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, dalších organizačních složek státu a státních organizací při převezech vybraných pozemků státu podle § 60a a 60c zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, po 31. prosinci 2003, resp. po 1. lednu 2004

I. Prodloužení zákonné výpůjčky podle § 59 zákona č. 219/2000 Sb. a čl. IV bodu 1 a 2 zákona č. 229/2001 Sb.

Dnem 1. ledna 2004 mělo dojít k zániku zákonné výpůjčky těm právnickým osobám, kterým podle výše cit. zákonné úpravy zákonná výpůjčka nahradila předchozí vztah trvalého užívání k majetku státu. Vzhledem k tomu, že **Parlament České republiky schválil novelu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZMS“)** a současně **zákona č. 229/2001 Sb., zajišťující v § 59 ZMS a v čl. IV zákona č. 229/2001 Sb. prodloužení**

zákonné výpůjčky o další tři roky, k zániku zákoné výpůjčky dnem 1. ledna 2004 nedojde a dle uvedené novely skončí zákonná výpůjčka teprve dnem 1. ledna 2007.

K samotné novele se uvádí, že byla uplatněna jako poslanecký pozměňovací návrh k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů. **Zákon byl publikován pod číslem 480 ve Sbírce zákonů v částce 159, která byla rozeslána dne 31. prosince 2003. Dnem vyhlášení zákon zároveň nabývá účinnosti.**

Prodloužení zákoné výpůjčky se vztahuje na všechny právnické osoby v postavení „zákoných“ vypůjčitelů, tedy nejen na ty, které mají současně právo na převod státních pozemků podle § 60a a 60c ZMS, ale i na ostatní bývalé trvalé uživatele, kterým se právo trvalého užívání změnilo na zákonnou výpůjčku.

Pokud jde o další právnické osoby, které mají podle platné právní úpravy právo na převod vlastnictví podle § 60a, ale zákonnou výpůjčku neměly, uvedená změna právní úpravy se jich netýká a předpokládá se, že by již měly mít v současné době v rámci obecných pravidel ZMS běžné užívací vztahy k majetku státu upraveny smluvně. Totéž platí i osobách fyzických.

Prodloužení lhůty zákoné výpůjčky do 1. ledna 2007 by mělo být již dostačující pro obě strany užívacího vztahu k tomu, aby se úprava vztahu k předmětným pozemkům v prodloužené lhůtě projednala a definitivně dořešila.

II. Bezúplatné převody podle § 60a ZMS

Oprávněnými osobami pro bezúplatný převod vlastnického práva k pozemku jsou bytová družstva, popř. družstva pro výstavbu a správu garáží (odst. 1 a 2 § 60a ZMS) a fyzické osoby (odst. 3 a 4 § 60a ZMS) a pro bezúplatný převod spoluvlastnického podílu k pozemku fyzické osoby, popř. bytová družstva (odst. 5 § 60a ZMS), které jsou vlastníky nebo spoluvlastníky staveb (jednotek) specifikovaných v § 60a ZMS. **U uvedených právnických osob není rozhodující, zda byly původně trvalými uživateli předmětných pozemků a nyní jsou oprávněny ze zákoné výpůjčky či nikoliv. U fyzických osob původní trvalé užívání ani současná zákonná výpůjčka ke státním pozemkům nepřicházejí vůbec v úvahu (viz výše).**

Předmětem převodu jsou pozemky státu tvořící jeden funkční celek s bytovým domem ve vlastnictví bytového družstva (odst. 1 § 60a ZMS), s rodinným domem (odst. 2 písm. a) § 60a ZMS), s garáží, popřípadě garážemi (odst. 2 písm. b) § 60a ZMS), resp. spoluvlastnické podíly k pozemkům státu tvořícím jeden funkční celek s domy s byty a nebytovými prostory ve vlastnictví podle zákona č. 72/1994 (odst. 5 §60a ZMS).

Z díkce § 60a ZMS vyplývá, že zákon nepředepisuje oprávněným osobám podávat žádosti, naopak zakotvuje **povinnost organizačních složek státu a státních organizací v působnosti ZMS (§ 54 odst. 1 ZMS) uskutečnit bezúplatný převod** vlastnického práva k vybraným pozemkům na oprávněné osoby. Právo oprávněných osob na bezúplatný převod

není ohraničeno v platné zákonné úpravě žádnou lhůtou a stanovený postup je pro stát obligatorní.

Je tedy na místě konstatovat, že ani po uplynutí data 31. prosince 2003 (resp. 1. ledna 2004) se nic nemění na zákonné povinnosti státu založené cit. ustanovením ZMS. Zákonná povinnost státu přitom předpokládá primárně iniciativu a aktivitu příslušných organizačních složek státu (případně státních organizací), které s předmětnými pozemky hospodaří, směřující k včasnému uzavírání darovacích smluv s osobami oprávněnými.

K platnosti darovacích smluv, které Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (dále jen „Úřad“) a ostatní příslušné organizační složky státu (resp. státní organizace) uzavírají podle odstavců 1 až 5 § 60a ZMS, není zapotřebí schválení Ministerstva financí podle ustanovení § 22 odst. 3 ZMS ani Ministerstva životního prostředí podle § 22 odst. 5 ZMS.

Dále se považuje za potřebné pro vyloučení případných pochybností při postupu podle § 60a ZMS uvést:

- V souvislosti s převody spoluvlastnických podílů na pozemku, které nespádají pod právní režim § 60a ZMS, se považuje za účelné připomenout, že podle § 22 odst. 3 písm. b) ZMS nevyžadují schválení Ministerstvem financí smlouvy o převodu spoluvlastnického podílu na pozemku ve prospěch vlastníka (tedy i spoluvlastníka) bytu nebo nebytového prostoru podle zvláštního právního předpisu.
- Jde-li o převod spoluvlastnického podílu na pozemku osobě, která není vyjmenována v ustanovení § 60a ZMS a které je byt nebo nebytový prostor převáděn podle § 26 odst. 6 zákona č. 72/1994 Sb., ustanovení § 60a ZMS na takový převod pozemku, resp. spoluvlastnického podílu na pozemku, z vlastnictví státu nedopadá. Převod se realizuje za obecných podmínek stanovených v § 22 ZMS, tedy zásadně úplatně. Schválení převodu Ministerstvem financí vzhledem k § 22 odst. 3 písm. b) ZMS není třeba (viz výše).
- Spoluvlastnický podíl na pozemku odpovídající spoluvlastnickému podílu na společných částech domu, který přísluší k nebytovému prostoru, jenž vznikl rekolaudací společných částí domu (a nejedná se o garáž ani ateliér) a byl převeden bezúplatně do podílového spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek podle § 24 odst. 4 zákona č. 72/1994 Sb., v platném znění, je převáděn ve prospěch všech spoluvlastníků nebytového prostoru obecným postupem podle § 22 ZMS, a to zásadně za úplatu. V konkrétních případech nelze vyloučit pro tyto případy ani převod bezúplatný, pokud by bezúplatný převod byl v dané situaci hospodárnější (§ 22 odst. 2 ZMS). Ani v těchto případech není schválení Ministerstva financí zapotřebí (viz výše).
- K pojmu „pozemek tvořící jeden funkční celek“ by se pro účely § 60a ZMS mělo vycházet primárně z funkce a účelu daného pozemku. Tzn., že kromě pozemku zastavěného např. bytovým domem by se mělo zpravidla jednat též o další plochy bezprostředně navazující na tento zastavěný pozemek a související s provozem příslušného objektu. Předmětem převodu by tedy měly být kupř. i pozemky, na kterých jsou umístěny nádoby pro odpad, klepadla patřící k objektu, předzahrádka, přístupová cesta k objektu, garážím apod. Měly by však tvořit souvislý celek bez přerušení (např. veřejnou komunikací). Pro vymezení pozemku, který tvoří jeden funkční celek ve smyslu § 60a, se doporučuje jako obecný postup jeho stanovení na základě předchozí dohody se

všemi stávajícími oprávněnými osobami (tj. s příslušným oprávněným družstvem či všemi vlastníky jednotek), kterým má být pozemek, resp. ideální spoluvlastnický podíl k pozemku převeden. Uzavření dohody by mělo zabránit jakýmkoli budoucím potenciálním pochybnostem a případným sporům v této věci. Nedílnou součástí obsahu takové dohody by měl být zároveň závazek všech oprávněných, že v takto dohodnutém rozsahu předmětného pozemku převezmou do vlastnictví tento pozemek nebo odpovídající spoluvlastnické podíly na pozemku. Pokud by však v této věci vznikl spor (neboť pojem „pozemek tvořící se stavbou jeden funkční celek“ není v právním řádu přesně definován), připadalo by v úvahu zřejmě pouze řešení soudní cestou (stejně jako ve všech případech, kdyby jakákoli další oprávněná osoba, které v budoucnu vznikne právo na bezúplatný převod spoluvlastnického podílu na pozemku, odmítala dosavadní vymezení rozsahu funkčního celku respektovat).

- V některých případech se může jednat také o pozemek (pozemky), které tvoří s domem jeden funkční celek, přičemž část pozemku (některé pozemky) tvoří současně tzv. předzahrádky jen k některým bytům či nebytovým prostorům, a proto jsou užívány jen vlastníky těchto jednotek. Pro takové (či obdobné) situace se především zdůrazňuje, že bezúplatný převod podle § 60a lze uskutečnit výhradně k ideálním spoluvlastnickým podílům k pozemkům tvořícím jeden funkční celek s domem jako takovým (viz odst. 5 § 60a ZMS). Převod vlastnictví jiného pozemku (resp. reálně oddělené části pozemku) by nebyl v takových případech vyloučen, avšak pouze po předchozí dohodě se **všemi stávajícími vlastníky jednotek**, kteří mají právo na převod odpovídajícího spoluvlastnického podílu k pozemku (k pozemkům), který tvoří jeden funkční celek (tedy i s těmi, kteří kromě tohoto podílu mají zájem na získání dalšího pozemku, resp. jeho části). Na základě takové dohody o vymezení rozsahu pozemků tvořících jeden funkční celek by mohlo být provedeno oddělení příslušné plochy pozemku, který by pak byl konkrétním zájemcům samostatně převeden, avšak již podle obecných zákonných podmínek převodu vlastnictví majetku státu (§ 22 ZMS), samozřejmě zásadně úplatně.
- Obdobně, pokud by vlastníci jednotek požadovali převod vlastnictví dalšího pozemku (části pozemku), který již netvoří jeden funkční celek, lze i v takových případech pozemek (případně část pozemku) převést do vlastnictví zájemců, avšak pouze za obecných podmínek ZMS.
- Vyloučit nelze ani situaci, kdy oprávněné osoby nemají vůbec zájem darovací smlouvu k pozemku podle § 60a uzavřít nebo požadují uzavření darovací smlouvy pouze k pozemku zastavěnému bytovým domem, byť pozemkem tvořícím jeden funkční celek s bytovým domem by měl být v konkrétním případě i pozemek většího rozsahu (viz výše). Pokud by v takových případech nebylo s oprávněnými osobami dosaženo dohody, nelze než trvat na tom, že je třeba užívací vztahy k pozemku upravit za obecných podmínek ZMS o přenechání majetku státu do dočasného užívání. Z povahy věci přitom vyplývá, že v těchto případech by sjednání výpůjčky v úvahu nepřipadalo. Pokud by oprávněné osoby podle § 60a nechtěly upravit vztah k pozemku ani touto formou, nezbyvá, než aby příslušná organizační složka státu (případně státní organizace) uplatnila včas právo na vydání bezdůvodného obohacení u soudu (§ 14 odst. 4 ZMS), a to ve výši, která by odpovídala výši nájemného podle ustanovení § 27 odst. 3 ZMS.
- Vzhledem k absenci časového omezení pro aplikaci § 60a ZMS a zatím stále existující možnosti samostatného zcizení staveb (a jednotek v domech podle zákona č. 72/1994

Sb.) nelze vyloučit nahrazení původní oprávněné osoby další oprávněnou osobou, která bude stanovené podmínky splňovat. I vůči ní pak povinnost postupu podle § 60a ZMS trvá. Nelze vyloučit ani vznik nových případů tohoto typu (konkrétně dle § 60a odst. 1 ZMS). Příslušné organizační složky státu a státní organizace by proto měly zásadně postupovat tak, aby ke vzniku těchto nových případů do budoucna nedocházelo (tj. aby jiné osoby nestavěly bytové domy na pozemcích, které jsou dosud ve vlastnictví státu).

III. Úplatné převody podle § 60c ZMS

Oprávněnými osobami jsou pouze **právnícké osoby**, a to spotřební a výrobní družstva (odst. 1 § 60c ZMS), popř. i bytová družstva (odst. 2 § 60c ZMS), a to za podmínek v zákoně stanovených, s výjimkou družstev, která jsou v likvidaci nebo konkursu a vyrovnání.

Vždy se však jedná o družstvo, které je současně **vlastníkem stavby nikoli drobné (a to stavby jako celku, event. spoluvlastníkem ideálního podílu ke stavbě jako celku)**, s níž převáděný pozemek tvoří jeden funkční celek, jemuž trvá zákonná výpůjčka k dotčeným pozemkům vzniklá podle § 59 odst. 1 ZMS, event. dle čl. IV bodu 1 zákona č. 229/2001 Sb. Existující (současný) pronájem staveb třetím osobám, jak z cit. ustanovení vyplývá, zákonná úprava nezakazuje a úplatný převod vlastnictví předmětných pozemků oprávněným družstvům je tedy i v takových případech v souladu s platnou právní úpravou § 60c ZMS.

Pouze u staveb ve vlastnictví bytových družstev zákon v odstavci 2 § 60c ZMS navíc požaduje, aby tyto stavby sloužily k vymezeným účelům, což je limitující pro způsob jejich užívání jak vlastníkem tak i nájemcem. Pokud by taková stavba nesloužila k zákonem stanoveným účelům, nebyly by podmínky pro postup podle § 60c ZMS splněny.

Předmětem převodu jsou pouze pozemky státu, které uvedené oprávněné právnické osoby užívaly na základě vztahu trvalého užívání a které jsou nyní těmito osobami užívány na základě zákonné výpůjčky. Jedná se přitom o pozemky, které nespĺňují podmínky pro bezúplatný převod podle § 22 odst. 2 ZMS (§ 59 odst. 2 věty druhé ZMS). Předmětné pozemky současně musí tvořit jeden funkční celek se stavbou (která není drobnou stavbou) ve vlastnictví oprávněné osoby (viz výše).

Předpokladem pro zahájení jednání o převodu pozemků je podání žádosti oprávněnou osobou. Žádost může být podána v období od 28. června 2002 (tj. od nabytí účinnosti zákona č. 280/2002 Sb., jímž byl do ZMS doplněn § 60c) do **31. prosince 2003**. Zákon sice nepředepisuje písemnou formu žádosti, ale z důvodu právní jistoty je na místě tuto formu vyžadovat. Žádost je rovněž třeba doložit relevantními doklady (kupř. o oprávněnosti osoby, o vlastnictví stavby, trvalém užívání a vzniku a trvání zákonné výpůjčky). Na základě podané žádosti pak vyplývá pro stát povinnost při splnění zákonných podmínek převod uskutečnit.

Pro odstranění určitých výkladových nejasností v dikci ustanovení § 60c odst. 1 ZMS, pokud jde o případnou časovou podmíněnost provedení těchto převodů do konce roku 2003, bylo **v rámci výše cit. novely ZMS provedeno i zpřesnění v § 60c odst. 1 ZMS** tak, že nyní je zcela jednoznačné, že datum 31. prosince 2003 je rozhodující **pro podání žádosti oprávněné osoby**.

Z uvedeného vyplývá, že nebudou-li všechny žádosti oprávněných družstev vyřízeny a převody na základě včas podaných žádostí uskutečněny do 31. prosince 2003, bude jejich vyřizování pokračovat i po tomto datu.

Pokud však žádost nebyla osobou oprávněnou podle cit. ustanovení ZMS včas z jakýchkoli důvodů podána a družstvo bude teprve dodatečně požadovat převod předmětných pozemků, bude již nutno postupovat podle obecných zákonných podmínek § 22 ZMS ve spojení s ustanovením § 59 odst. 2 a 3 ZMS.

Podepsané kupní smlouvy vyžadují k nabytí platnosti schválení Ministerstva financí podle § 22 odst. 3 ZMS (v rámci Ministerstva financí schvalování **v těchto vybraných případech** zajišťuje odbor 44 – přímé správy majetku ČR a restitucí) nebo Ministerstva životního prostředí podle § 22 odst. 5 ZMS. Schvalovací působnost Ministerstva kultury podle § 22 odst. 4 ZMS není obecně vyloučena, ale z podstaty věci je málo pravděpodobná.

Úplatný převod za speciálních cenových podmínek podle § 60c ZMS se realizuje jen tehdy, pokud družstvo, které je podle cit. ustanovení ZMS osobou oprávněnou, o převod postupem podle tohoto ustanovení žádá. V ostatních případech je na místě úplatný převod za podmínek stanovených v § 22 odst. 1 ZMS.

Závěrem se považuje ještě za vhodné připomenout, že i postup podle ustanovení § 60a a 60c ZMS (stejně jako postup podle § 59 odst. 2 a čl. IV. bodu 1 zákona č. 229/2001 Sb.) je postupem pro nakládání s nepotřebným majetkem, což předpokládá vydání rozhodnutí o nepotřebnosti majetku podle § 14 odst. 7 ZMS. Je proto třeba i tuto zákonnou povinnost dodržet. Vlastní způsob naložení s tímto majetkem se však přednostně řídí citovanými ustanoveními Části páté ZMS a nabídka tohoto nepotřebného majetku jiným organizačním složkám státu a státním organizacím ve smyslu § 19 odst. 3 ZMS se již neprovádí.

---

6. Rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení u příspěvkových organizací.

Ing. Zdeněk Šafránek, Jaroslava Svobodová

I. Příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů v § 27 vymezuje zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací. Odstavec 1 tohoto paragrafu stanoví, že územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Odstavec 3 téhož paragrafu stanoví, že **ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přecházejí práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li**

zřizovatel o zrušení organizace, přecházejí dnem uvedeným v jeho rozhodnutí o zrušení její práva a závazky na zřizovatele.

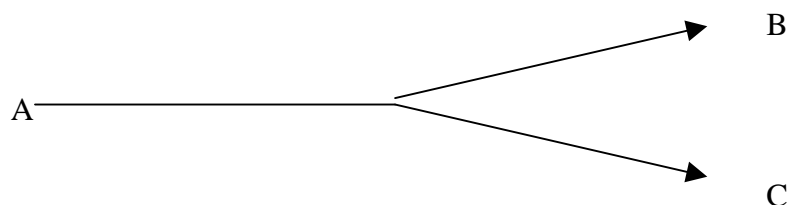
Každé „transformaci“ účetní jednotky by měl předcházet „projekt transformace“, který s dostatečným předstihem nastaví a upřesní jednotlivé kroky účetní jednotky.

V případě územních samosprávných celků by tento projekt, vzhledem k tomu, že se jedná o rozdělení, sloučení, slynutí nebo zrušení, měl být schválen příslušným zastupitelstvem územního samosprávného celku, které jako jediné je oprávněno, ve smyslu ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, takováto rozhodnutí činit.

Z výše uvedeného tedy vyplývá:

1. Rozdělení příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem

Rozdělení příspěvkové organizace na dvě účetní jednotky můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace A se rozdělí a rozdělením vzniknou dvě nové příspěvkové organizace B a C. Příkladem bude rozdělení příspěvkové organizace A, kterým vzniknou nové dvě příspěvkové organizace k 1. 7. 2003. Průsečík přímký A a přímký B a přímký C je tedy v tomto případě okamžikem nově vzniklých dvou příspěvkových organizací t. j. 1. 7. 2003. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace A zaniká k 30. 6. 2003, končí svou činnost a nově vznikají 2 příspěvkové organizace B a C.

V případě zániku příspěvkové organizace (A), by tato účetní jednotka měla podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestavit ke dni zániku tj. k 30. 6. 2003 **mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky by měla zjistit skutečný stav majetku a závazků tj. provést inventarizaci majetku a závazků, vypořádat všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistit hospodářský výsledek, uzavřít účetní knihy, a sestavit konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2003. V případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.**

Při zrušení příspěvkové organizace (A) je tedy nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté

převedla veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejím rozdělení rozhodl. Pokud tato účetní jednotka předpokládá, že hospodářským výsledkem jejího hospodaření bude ztráta, včetně ztráty z minulých účetních období je nutné, aby se souhlasem zřizovatele před uzavřením účetních ztrátu vyrovnala, to znamená, že by měla účetní jednotka postupovat podle ustanovení Čl. II, bodu 2, účtové třídy 9, Opatření MF, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace č. j. 283/76 104/2000, ve znění opatření č. j. 283/54 991/2001 a 283/77 227/2001, v platném rozsahu pro účetní období 2003, které vymezuje, **že na účet 902 – Fond oběžných aktiv, na základě rozhodnutí zřizovatele při zániku účetní jednotky může zanikající příspěvková organizace zaúčtovat zhoršený hospodářský výsledek (ztrátu), pokud jsou vypořádány finanční a peněžní fondy této účetní jednotky.** V případě, že ztráta příspěvkové organizace i povýše uvedených krocích nebyla v plné výši pokryta je nutné, aby příslušný zřizovatel tuto ztrátu zanikající účetní jednotky uhradil, ještě před uzavřením účetních knih. Pokud nedojde k úhradě ztráty zřizovatelem je třeba aby příspěvková organizace zaúčtovala pohledávku vůči zřizovateli ve výši nepokryté ztráty. Teprve po těchto krocích by zanikající příspěvková organizace měla sestavit účetní závěrku (rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu. Rozvaha této účetní jednotky po uplatnění výše uvedených postupů by neměla obsahovat zůstatky, tzn. Úhrn aktiv a Úhrn pasiv by měl být roven 0.

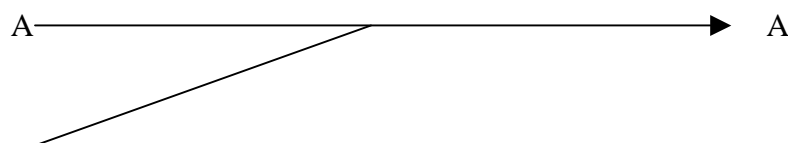
Pokud ovšem příspěvková organizace A předpokládá, že při ukončení její činnosti vykáže hospodářský výsledek kladný a zároveň vznikne této účetní jednotce daňová povinnost může sestavená rozvaha (bilance) obsahovat hospodářský výsledek (tzn. položky číslo 152 a 153), závazek vůči finančnímu úřadu ve výši daně z příjmů a zůstatek na běžném účtu.

V případě rozdělení účetní jednotky je nutné, aby zřizovatel po převzetí veškerého majetku a závazků rozhodl (viz § 27 zákona č. 250/2000 Sb.), který majetek případně závazky předá jmenovitě nově zřízené příspěvkové organizaci B a nově zřízené příspěvkové organizaci C.

Nově zřízená příspěvková organizace B a nově zřízená příspěvková organizace C majetek a závazky po rozhodnutí zřizovatele převezme jednotlivými účetními zápisy podle povahy majetku a závazků tzn. obrátově.

2. Sloučení příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem

Sloučení dvou účetních jednotek můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace B se slučuje s příspěvkovou organizací A. Příkladem bude sloučení těchto účetních jednotek k 1. 7. 2003. Průsečík přímký A a přímký B je tedy v tomto případě okamžikem sloučení t. j. 1. 7. 2003. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace B zaniká k 30. 6. 2003, končí svou činnost.

B

V případě zániku příspěvkové organizace (B), by tato účetní jednotka měla podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestavit ke dni zániku tj. k 30. 6. 2003 **mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky by měla zjistit skutečný stav majetku a závazků tj. provést inventarizaci majetku a závazků, vypořádat všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistit hospodářský výsledek, uzavřít účetní knihy, a sestavit konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2003. V případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.**

Při zrušení příspěvkové organizace (B) je tedy nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedla veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejím sloučení s příspěvkovou organizací A rozhodl. Pokud tato účetní jednotka předpokládá, že hospodářským výsledkem jejího hospodaření bude ztráta, včetně ztráty z minulých účetních období je nutné, aby se souhlasem zřizovatele před uzavřením účetních ztrátu vyrovnala, to znamená, že by měla účetní jednotka postupovat podle ustanovení Čl. II, bodu 2, účtové třídy 9, Opatření MF, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace č. j. 283/76 104/2000, ve znění opatření č. j. 283/54 991/2001 a 283/77 227/2001, v platném rozsahu pro účetní období 2003, které vymezuje, **že na účet 902 – Fond oběžných aktiv, na základě rozhodnutí zřizovatele při zániku účetní jednotky může zanikající příspěvková organizace zaúčtovat zhoršený hospodářský výsledek (ztrátu), pokud jsou vypořádány finanční a peněžní fondy této účetní jednotky.** V případě, že ztráta příspěvkové organizace i povýše uvedených krocích nebyla v plné výši pokryta je nutné, aby příslušný zřizovatel tuto ztrátu zanikající účetní jednotky uhradil, ještě před uzavřením účetních knih. Pokud nedojde k úhradě ztráty zřizovatelem je třeba aby příspěvková organizace zaúčtovala pohledávku vůči zřizovateli ve výši nepokryté ztráty. Teprve po těchto krocích by zanikající příspěvková organizace měla sestavit účetní závěrku (rozvahu, bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu. Rozvaha této účetní jednotky po uplatnění výše uvedených postupů by neměla obsahovat zůstatky, tzn. Úhrn aktiv a Úhrn pasiv by měl být roven 0.

Pokud ovšem příspěvková organizace B předpokládá, že při ukončení její činnosti vykáže hospodářský výsledek kladný a zároveň vznikne této účetní jednotce daňová povinnost, může sestavená rozvaha (bilance) obsahovat hospodářský výsledek (tzn. položky číslo 152 a 153), závazek vůči finančnímu úřadu ve výši daně z příjmů a zůstatek na běžném účtu.

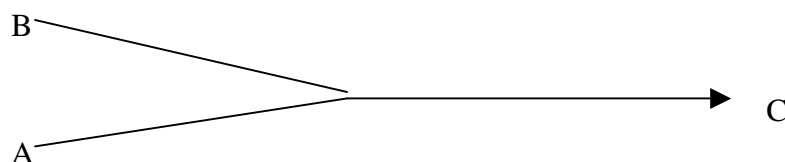
V případě sloučení je nutné, aby zřizovatel po převzetí veškerého majetku a závazků rozhodl (viz § 27 zákona č. 250/2000 Sb.), který majetek případně závazky předá příspěvkové organizaci A.

Príspevková organizace A majetek a záväzky po rozhodnutí zřizovatele převezme jednotlivými účetními zápisy podle povahy majetku a závazků tzn. obrátově.

3. Splynutí příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem

Splynutí dvou účetních jednotek můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace B a A splyne a splynutím vzniká příspěvková organizace C. Příkladem bude splynutí těchto účetních jednotek k 1. 7. 2003. Průsečík přímků A a přímků B s přímkou C je tedy v tomto případě okamžikem sloučení t. j. 1. 7. 2003. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace B a A zaniká k 30. 6. 2003, končí svou činnost.

V případě zániku příspěvkových organizací (B a A) tyto účetní jednotky podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestaví ke dni zániku tj. k 30. 6. 2003 **mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky zjistí skutečný stav majetku a závazků tj. provedou inventarizaci majetku a závazků, vypořádají všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistí hospodářský výsledek, uzavřou účetní knihy a sestaví konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2003.** Tak jak bylo již výše uvedeno v případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.

Při zrušení příspěvkových organizací (B a A) je tedy nutné, aby tyto účetní jednotky před uzavřením účetních knih provedly inventarizaci majetku a závazků (zjistily skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedly veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejich splynutí rozhodl. Pokud tyto účetní jednotky předpokládají, že hospodářským výsledkem jejich hospodaření bude ztráta, včetně ztráty z minulých účetních období je nutné, aby se souhlasem zřizovatele před uzavřením účetních ztrátu vyrovnaly, čili budou postupovat podle ustanovení Čl. II, bodu 2, účtové třídy 9, Opatření MF, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace č. j. 283/76 104/2000, ve znění opatření č. j. 283/54 991/2001 a 283/77 227/2001, v platném rozsahu pro účetní období 2003, které vymezuje, **že na účet 902 – Fond oběžných aktiv, na základě rozhodnutí zřizovatele při zániku účetní jednotky může zanikající příspěvková organizace zaúčtovat zhoršený hospodářský výsledek (ztrátu), pokud jsou vypořádány finanční a peněžní fondy této účetní jednotky.** V případě, že ztráty příspěvkových organizací i po výše uvedených krocích nebyly v plné výši pokryty, je nutné, aby příslušný zřizovatel tyto ztráty zanikajících účetních jednotek uhradil,

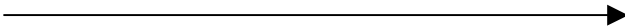
ještě před uzavřením účetních knih. Pokud nedojde k úhradám ztrát zřizovatelem je třeba aby příspěvkové organizace zaúčtovaly pohledávku vůči zřizovateli ve výši nepokryté ztráty. Teprve po těchto krocích by zanikající příspěvkové organizace měly sestavit mimořádnou účetní závěrku, tj. rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu. Rozvahy (bilance) těchto účetních jednotek po uplatnění výše uvedených postupů by neměly obsahovat zůstatky, tzn. Úhrn aktiv a Úhrn pasiv by měl být roven 0.

Pokud ovšem příspěvkové organizace (B a A) předpokládají, že při ukončení jejich činnosti vykáží hospodářský výsledek kladný a zároveň jim vznikne daňová povinnost, může sestavená rozvaha (bilance) v pasivech obsahovat hospodářský výsledek (tzn. položky číslo 152 a 153), závazek vůči finančnímu úřadu ve výši daně z příjmů a v aktivech zůstatek běžného účtu (tzn. položka číslo 80).

V případě sloučení je nutné, aby po převzetí veškerého majetku a závazků po zaniklých příspěvkových organizacích zřizovatel – územní samosprávný celek zřídil příspěvkovou organizaci C a podle ustanovení § 27 zákona č. 250/2000 Sb., vymezil majetek a závazky, které předá této nově vzniklé příspěvkové organizaci C. Příspěvková organizace C majetek a závazky po rozhodnutí zřizovatele převezme jednotlivými účetními zápisy podle povahy majetku a závazků tzn. obrátově.

4. Zrušení příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem

Zrušení příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace A končí svou činnost. Příkladem bude zrušení příspěvkové organizace ke dni 30. 6. 2003. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace A zaniká k 30. 6. 2003, končí svou činnost a veškerý majetek a závazky předcházejí na zřizovatele tj. územní samosprávný celek.

A ÚSC

V případě zániku příspěvkové organizace (A), by tato účetní jednotka měla podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestavit ke dni zániku tj. k 30. 6. 2003 **mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky by měla zjistit skutečný stav majetku a závazků tj. provést inventarizaci majetku a závazků, vypořádat všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistit hospodářský výsledek, uzavřít účetní knihy, a sestavit konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2003. V případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.**

Při zrušení příspěvkové organizace (A) je tedy nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedla veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejím sloučení s příspěvkovou organizací A rozhodl. Pokud tato

účetní jednotka předpokládá, že hospodářským výsledkem jejího hospodaření bude ztráta, včetně ztráty z minulých účetních období je nutné, aby se souhlasem zřizovatele před uzavřením účetních ztrátu vyrovnala, to znamená, že by měla účetní jednotka postupovat podle ustanovení Čl. II, bodu 2, účtové třídy 9, Opatření MF, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace č. j. 283/76 104/2000, ve znění opatření č. j. 283/54 991/2001 a 283/77 227/2001, v platném rozsahu pro účetní období 2003, které vymezuje, **že na účet 902 – Fond oběžných aktiv, na základě rozhodnutí zřizovatele při zániku účetní jednotky může zanikající příspěvková organizace zaúčtovat zhoršený hospodářský výsledek (ztrátu), pokud jsou vypořádány finanční a peněžní fondy této účetní jednotky.** V případě, že ztráta příspěvkové organizace i po výše uvedených krocích nebyla v plné výši pokryta je nutné, aby příslušný zřizovatel tuto ztrátu zanikající účetní jednotky uhradil, ještě před uzavřením účetních knih. Pokud nedojde k úhradě ztráty zřizovatelem, je třeba aby příspěvková organizace zaúčtovala pohledávku vůči zřizovateli ve výši nepokryté ztráty. Teprve po těchto krocích by zanikající příspěvková organizace měla sestavit účetní závěrku (rozvahu, bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu. Rozvaha této účetní jednotky po uplatnění výše uvedených postupů by neměla obsahovat zůstatky, tzn. Úhrn aktiv a Úhrn pasiv by měl být roven 0.

Pokud ovšem příspěvková organizace B předpokládá, že při ukončení její činnosti vykáže hospodářský výsledek kladný a zároveň vznikne této účetní jednotce daňová povinnost, může sestavená rozvaha (bilance) obsahovat hospodářský výsledek (tzn. položky číslo 152 a 153), závazek vůči finančnímu úřadu ve výši daně z příjmů a zůstatek na běžném účtu.

V případě zrušení příspěvkové organizace zřizovatel převezme veškerý majetek a závazků jeho rozhodnutím zrušené příspěvkové organizace.

II. Státní příspěvkové organizace

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů § 54, který vymezuje postavení ostatních státních organizací včetně příspěvkových organizací v odst. 4 stanoví: Rušení a zánik organizací upravují zvláštní právní předpisy. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, může organizační složka vykonávající zřizovatelskou (zakladatelskou) funkci v souladu s odstavcem 2 nebo odstavcem 3 rozhodnout o **zrušení organizace. Organizace zaniká dnem, který tato organizační složka určí. S majetkem, s nímž organizace hospodařila ke dni svého zániku, hospodaří nadále organizační složka, která o zrušení organizace rozhodla. Závazky, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a tato organizační složka v souvislosti s uvedenými závazky plní úkoly podle tohoto zákona (§ 38). Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů, jejichž nositelem byla organizace ke dni svého zániku, přecházejí na stát a předchozí ustanovení pro ně platí obdobně.**

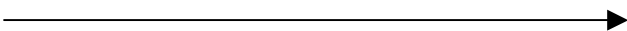
Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, v § 54 odst. 4 písm. b) vymezuje, že **odvod odpisů může zřizovatel stanovit příspěvkové organizaci, jestliže uvažuje o jejím zrušení.** Následně pak § 55 vymezuje způsob úhrady zhoršeného hospodářského výsledku

příčemž odst. 3 stanoví „**není – li zhoršený hospodářský výsledek uhrazen ani ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace, zruší zřizovatel příspěvkovou organizaci do konce roku následujícího po roce, z jehož výsledku hospodaření měl být uhrazen zhoršený hospodářský výsledek, pokud jej neuhradí z rozpočtu kapitoly**“. Tak jak vymezuje odst. 5 ustanovení odstavců 2 a 3 uvedeného paragrafu se nevztahují na příspěvkové organizace, které jsou financovány z veřejného zdravotního pojištění, a na příspěvkové organizace zabezpečující specializované úkony hygienické a protiepidemické, které jsou podkladem pro výkon státní kontroly v ochraně veřejného zdraví.

Pokud tedy dochází ke zrušení státní příspěvkové organizace je nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedla veškerý majetek a závazky na příslušnou organizační složku státu, která o jejím zrušení rozhodla. Pokud tato účetní jednotka předpokládá, že hospodářským výsledkem jejího hospodaření bude ztráta, včetně ztráty z minulých účetních období je nutné, aby se souhlasem zřizovatele před uzavřením účetních ztrátu vyrovnala, to znamená, že by měla účetní jednotka postupovat podle ustanovení Čl. II, bodu 2, účtové třídy 9, Opatření MF, kterým se stanoví účtová osnova, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek pro organizační složky státu, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace č. j. 283/76 104/2000, ve znění opatření č. j. 283/54 991/2001 a 283/77 227/2001, v platném rozsahu pro účetní období 2003, které vymezuje, **že na účet 902 – Fond oběžných aktiv, na základě rozhodnutí zřizovatele při zániku účetní jednotky může zanikající příspěvková organizace zaúčtovat zhoršený hospodářský výsledek (ztrátu), pokud jsou vypořádány finanční a peněžní fondy této účetní jednotky.** V případě, že ztráta příspěvkové organizace i povýše uvedených krocích nebyla v plné výši pokryta je nutné, aby příslušný zřizovatel tuto ztrátu zanikající účetní jednotky uhradil, ještě před uzavřením účetních knih. Pokud nedojde k úhradě ztráty zřizovatelem je třeba, aby příspěvková organizace zaúčtovala pohledávku vůči zřizovateli ve výši nepokryté ztráty. Teprve po těchto krocích by zanikající příspěvková organizace měla sestavit účetní závěrku (rozvahu, bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu. Rozvaha této účetní jednotky po uplatnění výše uvedených postupů by neměla obsahovat zůstatky, tzn. Úhrn aktiv a Úhrn pasiv by měl být roven 0.

Pokud ovšem příspěvková organizace předpokládá, že při ukončení její činnosti vykáže hospodářský výsledek kladný a zároveň vznikne této účetní jednotce daňová povinnost, může sestavená rozvaha (bilance) obsahovat hospodářský výsledek (tzn. položky číslo 152 a 153) a závazek vůči finančnímu úřadu ve výši daně z příjmů.

Zrušení státní příspěvkové organizace se může vyjádřit níže uvedeným znázorněním. Státní příspěvková organizace zaniká (A) a její majetek a závazky přecházejí na příslušného zřizovatele tzn. organizační složku státu.

A OSS

Závěrem je nutné upozornit výše uvedené účetní jednotky, že postupům, které se váží k rozdělení, sloučení, splnutí nebo zrušení příspěvkových organizací je nutné věnovat náležitou pozornost a tím, předcházet chybám a následným nesrovnalostem. Vzhledem

k tomu, že výše uvedené příklady se týkají účetního období 2003 upozorňujeme, že uvedené Opatření MF pozbývá platnosti dnem 31. 12. 2003 a postupy účtování, včetně postupu účtování Fondu oběžných aktiv, budou obsaženy v Českých účetních standardech, jejichž účinnost je stanovena dnem 1. 1. 2004.

7. Metodika financování obcí pro rok 2004

ref. J. Pejchalová, ing. J. Strnadová, ing. R. Kotrba

I. Metodika alokace dotací (příspěvků) ze státního rozpočtu obcím na rok 2004 pomocí propočtových ukazatelů a podmínky pro vyúčtování vybraných dotací

Referent: Jaroslava Pejchalová, tel. 257043218

Dotace (příspěvky) ze státního rozpočtu jsou členěny do dvou základních bloků:

- *Na dotace (příspěvky) v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích (příloha č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2004) ve výši 20 580 071 tis. Kč a na příspěvek na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností ve výši 4 728 495 tis. Kč (příloha č. 8 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2004)*

Soubor dotací (příspěvků) ze státního rozpočtu zahrnutý ve vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí je určen na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školství, zdravotnictví, ústavech sociální péče, domovech důchodců, a to pouze pro příspěvkové organizace, příp. organizační složky zřizované obcemi. Dalšími dotacemi (příspěvky) jsou dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím a ostatní činnosti v oblasti sociálních služeb, příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti obcí a dotace na dávky sociální péče.

Pro výpočet dotace v zařízeních sociální péče (domovy důchodců, ústavy sociální péče), vybraných zdravotnických zařízení (dětské domovy, kojenecké ústavy) a do oblastí školství (základní a mateřské školy, vč. škol speciálních), **byly použity propočtové ukazatele** (počty dětí/žáků, míst a příspěvek na 1 dítě/žáka a na 1 místo). **Pomocí těchto ukazatelů jsou pak stanoveny absolutní částky dotace (příspěvku) do jednotlivých krajů.**

Jedná se o dotace (příspěvky) na:

- **dotace na dávky sociální péče vyplácené všemi obcemi, tzn. obcemi s rozšířenou působností, pověřenými a ostatními obcemi** **14 900 000 tis. Kč**

Dávky sociální péče mají charakter mandatorních výdajů státního rozpočtu. Dotace jsou určeny pro občany sociálně potřebné a pro občany zdravotně postižené. Jsou vypláceny podle příslušných zákonných norem.

Podle nové rozpočtové skladby stanovené vyhláškou MF č. 323/2002 Sb., musí být vyplacené dávky vykazovány pouze na výdajové položce 5410 - Sociální dávky a na paragrafech v pododdílu 417, 418, 419. Pro zachycení vrácených prostředků za nesprávně vyplacené dávky je na těchto paragrafech přípustná příjmová položka 2229 – Ostatní přijaté vratky transferů.

Dotace na dávky sociální péče byly v roce 2003 schváleny zákonem o státním rozpočtu na rok 2003 podle výplatních míst těchto dávek a tomu odpovídaly i účelové znaky. Pro dávky sociální péče vyplácené obcemi s rozšířenou působností byl určen ÚZ 98272 a ÚZ 98072 pro pověřené a ostatní obce. Podle dosavadních zkušeností se jako vhodnější a efektivnější způsob rozpočtování těchto dávek jeví forma jedné účelové dotace na dávky sociální péče pro všechna tato výplatní místa. Ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích (příloha č. 7 k zákonu č. 457/2003 Sb., o státním rozpočtu na rok 2004) je proto zapracována jediná dotace a to dotace na dávky sociální péče vyplácené všemi obcemi, tzn. obcemi s rozšířenou působností, pověřenými a ostatními obcemi, které je přidělen účelový znak 98072.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

- **dotace na ústavy sociální péče**

275 449 tis. Kč

Dotace je určena na financování provozních výdajů specializovaných ústavů sociální péče, jejichž zřizovateli jsou obce. Dotace ze státního rozpočtu plně nepokrývá provozní výdaje ústavů sociální péče, jedná se o určitý příspěvek poskytovaný na úhradu provozních výdajů. Výše dotace je diferencována podle charakteru pobytu: na pobyty celoroční a týdenní a pobyty denní. Stanovená dotace na celoroční a týdenní pobyty činí 77 484 Kč na jedno místo. Na denní pobyty je stanovena dotace ve výši 41 690 Kč na jedno místo. Počty míst v ústavech sociální péče pro celoroční i denní pobyty činí 3 991 míst. Zařízení mají převážně nadregionální charakter.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o zařízeních sociální péče za rok 2004 Soc (MPSV) V 1 - 01 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje využití kapacity zařízení (ř. 23 průměrný počet obyvatel - svěřenců v roce). Při posuzování využití kapacity je minimální hranice stanovena na 95 %, kdy je zařízení posuzováno jako plně využité.

Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

- **dotace na domovy důchodců**

999 600 tis. Kč

Dotace je určena na financování provozních výdajů domovů důchodců (celoroční pobyty), jejichž zřizovateli jsou obce. Dotace ze státního rozpočtu plně nepokrývá provozní výdaje domovů důchodců; jedná se o určitý příspěvek poskytovaný na úhradu provozních výdajů. Dotace na jedno místo činí 63 608 Kč, kapacita domovů důchodců zřizovaných obcemi je 15 715 míst.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o zařízeních sociální péče za rok 2004 Soc (MPSV) V 1 - 01 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje využití kapacity zařízení (ř. 23 průměrný počet obyvatel - svěřenců v roce). Při

posuzování využití kapacity je minimální hranice stanovena na 92 %, kdy je zařízení posuzováno jako plně využité.

Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

• **dotace na vybraná zdravotnická zařízení** **34 403 tis. Kč**

Dotace je určena pouze pro vybraná dětská zdravotnická zařízení (kojenecké ústavy, dětské domovy), která nejsou příjmově napojena na soustavu zdravotních pojišťoven a jejichž zřizovatelem je obec. Jedná se stejně jako u dotace na ústavy sociální péče převážně o zařízení nadregionálního charakteru; na jedno místo je proto stanovena dotace ve výši 77 484 Kč.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o činnosti ZZ, druh ZZ (obor): kojenecké ústavy a dětské domovy A (MZ) 1 – 01 za rok 2004 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje skutečnou kapacitu zařízení (ř. 26). Skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetřovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst x 365 (366) - počet dnů vyřazení míst z provozu. Provozušopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do ošetřování.

Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

• **dotace na školství** **1 530 671 tis. Kč**

Příspěvek na školství je určen na financování provozních výdajů základních, mateřských, speciálních základních a mateřských škol včetně žáků v přípravných třídách (pro děti se sociálním znevýhodněním), jejichž zřizovateli jsou obce.

Výše propočtového ukazatele na dítě/žáka, který byl použit pro alokaci dotací na školství činí částku 1 221,- Kč; kritériem je počet žáků, který vychází z údajů převzatých z výkazů MŠMT za školní rok 2002/2003 (v době zpracování návrhu rozpočtu na rok 2004 nebyly aktuálnější údaje k dispozici). Při sestavování rozpočtu bude obec vycházet z objemu dotace rozepsané krajem na základě aktualizovaných údajů o počtech žáků (zahajovací výkazy za školní rok 2003/2004); propočtový ukazatel může být proto odlišný od propočtového ukazatele, který byl použit při zpracování návrhu rozpočtu na rok 2004 ministerstvem financí.

Jedná se o výkazy Škol (MŠMT) V 3-01, Škol (MŠMT) V 3a-01, Škol (MŠMT) V 4-b-01, Škol (MŠMT) V 4c-01, Škol (MŠMT) V 1-01, Škol (MŠMT) V 4d-01. U Prahy, okresů Strakonice, Břeclavi, Prostějova, Přerova a Bruntálu i z výkazu Škol (MŠMT) V 7.

Dotace nepodléhá finančnímu vypořádání.

• **příspěvky na výkon státní správy v působnosti obcí** **2 607 649 tis. Kč**

Poskytování příspěvku obcím na výkon státní správy prováděné obcemi v přenesené působnosti stanoví § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Tento příspěvek je určen na částečnou úhradu osobních a věcných výdajů spojených s výkonem státní správy jednotlivými

obcemi v každém kraji (viz příloha č. 9 A k zákonu o státním rozpočtu na rok 2004). Pro rok 2004 byla zapracována 5 % valorizace příspěvku.

Dotace nepodléhá finančnímu vypořádání.

- **dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím a ostatní činnosti v oblasti sociálních služeb** **232 299 tis. Kč**

V souvislosti se zánikem okresních úřadů přešly do samosprávné působnosti obcí zřizovatelské funkce k 31 organizacím. Jedná se o finanční vyjádření tohoto převodu navýšené o provedené rozpočtové opatření v průběhu roku 2003 související s dobilancováním převodů zřizovatelských funkcí a činností v rámci II. fáze reformy veřejné správy.

Dotace nepodléhá finančnímu vypořádání.

- **příspěvky na výkon státní správy v působnosti obcí s rozšířenou působností** **4 728 495 tis. Kč**

Poskytování příspěvku obcím na výkon státní správy prováděné obcemi v přenesené působnosti stanoví § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Tento příspěvek je určen na částečnou úhradu osobních a věcných výdajů spojených s výkonem státní správy. Do navrhovaného objemu příspěvku na rok 2004 byl promítnut i vliv usnesení vlády č. 1247/2002 (jedná se o dobilancování převodů v rámci II. etapy reformy veřejné správy). Pro rok 2004 byla dále do výše příspěvku zapracována 5 % valorizace.

Dotace nepodléhá finančnímu vypořádání.

- *Druhým blokem dotací ze státního rozpočtu jsou dotace investičního i neinvestičního charakteru, které nelze předem přesně rozdělit do příslušných území a jejich příjemcům se uvolňují na základě splnění předem stanovených podmínek*

Jedná se např. o dotace na strategii prevence kriminality na místní úrovni, dotace na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb, na správní výdaje spojené s výplatou dávek státní sociální podpory apod. Investiční dotace jsou směřovány rozhodující měrou do oblasti školství na Program výstavby a technické obnovy školských zařízení.

Obcím budou poskytnuty i další dotace přímo z jednotlivých kapitol státního rozpočtu i ze státních fondů. Uvolňují se na základě splnění předem stanovených podmínek.

II. Daňové příjmy obcí v roce 2004 a jejich alokace do území

Referent: Ing. Jarmila Strnadová, tel. 257043217

Predikci výnosů daňových příjmů veřejných rozpočtů a podíl rozpočtů krajů na těchto daních uvádíme v následující tabulce:

VYBRANÉ DAŇOVÉ PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ A PODÍL ROZPOČTŮ OBCÍ NA TĚCHTO DANÍCH V ROCE 2004 (v mld. Kč)

Daňový příjem	Predikce 2004	
	VR celkem	z toho podíl obcí
Daň z přidané hodnoty	174,8	36,0
Daň z příjmů právnických osob	110,8	22,8
Daň z příjmů fyzických osob	133,7	34,6
v tom: daň z příjmů fyzických osob vybíraná zvl. sazbou	5,9	1,2
daň z příjmů fyzických osob z podnikání celkem	25,6	10,9
daň z příjmů fyzických osob z podnikání - sdílená část	17,9	3,2
daň z příjmů fyzických osob z podnikání - 30 % motivace obcí	7,7	7,7
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti celkem	102,2	22,5
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - sdílená část	100,7	21,0
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - 1,5 % motivace	1,5	1,5
Daň z nemovitostí	4,7	4,7
Místní a správní poplatky	3,8	3,8
Poplatky za znečištění a využívání životního prostředí	5,5	4,2
Daňové příjmy celkem	433,3	106,1
v tom : sdílené daňové příjmy	410,1	84,2

Podíl jednotlivých obcí na příslušné části celostátního hrubého výnosu daní je stanoven vyhláškou Ministerstva financí č. 283/2003 Sb. ze dne 25. srpna 2003, uveřejněnou ve Sbírce zákonů v částce 94. Základem pro stanovení procentního podílu každé obce na sdílených daních byla *bilance počtu obyvatel České republiky zpracovaná Českým statistickým úřadem k datu 1. 1. 2003* (§ 4 odst. 2 zákona č. 243/2000 Sb.).

Procentem stanoveným každé obci ve vyhláše vynásobí finanční úřady dvakrát v měsíci (obvykle k datu 5. a 20. každého měsíce) celostátní hrubý výnos stanovených daní daný okamžitým stavem účtu každé daně a vypočtou tak aktuální podíl každé obce na jednotlivé dani. Vypočtené podíly (pokud přesáhnou částku 500 Kč – viz zákon) převedou finanční úřady na účty jednotlivých obcí.

Pro bližší informaci a v zájmu správného zaúčtování na příslušné položky rozpočtové skladby uvádíme čísla převodových účtů státního rozpočtu, z nichž jsou obcím převáděny jejich podíly a jejich zaúčtování na příslušnou položku rozpočtové skladby:

Daňový příjem	Převodový účet státního rozpočtu u ČNB	Položka rozpočtové skladby
Daň z přidané hodnoty	1 679	1 211
Daň z příjmů právnických osob	641	1 121
Daň z příjmů fyzických osob		
v tom: daň z příjmů fyzických osob vybíraná zvl. sazbou	1 660	1 113
daň z příjmů fyzických osob z podnikání - sdílená část	1 652	1 112
daň z příjmů fyzických osob z podnikání - 30 % motivace obcí	1 628	1 112
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - sdílená část	2 612	1 111
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - 1,5 % motivace	4 634	1 111
Daň z nemovitostí	633	1 511

III. Metodika financování obcí, způsob převádění a účtování finančních prostředků ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí prostřednictvím rozpočtů krajů v roce 2004

Referent: Ing. Rudolf Kotrba, tel. 257042495

- **Způsob zaúčtování neinvestičních finančních prostředků ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtů obcí v roce 2004**
  - *Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích – příloha č. 7 k zákonu o SR na rok 2004 – **příjmová položka 4112***
  - *Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí s rozšířenou působností - příloha č. 8 k zákonu o SR na rok 2004 – **příjmová položka 4112***
  - *Účelové dotace z kapitoly VPS státního rozpočtu – **příjmová položka 4111***
  - *Účelové dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu – **příjmová položka 4116***
  - *Účelové dotace ze státních fondů – **příjmová položka 4113***
- **Příspěvek na výkon státní správy v působnosti obcí** je stanoven v tis. Kč (součást přílohy č. 7 k zák. o SR). Krajské úřady jednotlivé příspěvky rozepisují na obce podle přílohy č. 9 A k zák. o státním rozpočtu sazbou v Kč na 100 obyvatel. Proto příp. rozdílů promítne krajský úřad zaokrouhlením příspěvku u měst – příjemců největších hodnot dotací.